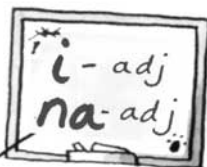

JAPANS

こんにちは みな-さん!!!
テストはどうしましたか?

Muzukashikatta ka yasashikatta?

Voor diegenen die de minitoets van de vorige issue hebben gemaakt: yoku yatta!! (well done!). Hopelijk kwamen de meesten van jullie eruit, maar dat zal wel lukken met de antwoorden erbij. Door de onverwachte toets gaan we deze keer weer beginnen met de normale lesjes.

Zya hajimemashoo!

Het was je misschien al opgevallen aan het begin ("muzukashikatta" wa nan desu ka?). Want deze keer gaan we het over bijvoeglijke naamwoorden (bnw) hebben. Bnw zijn erg taisetsu (very important) en wordt anders in het Japans gebruikt dan onze bnw.

Als je al een beetje bekend bent met het Japans, heb je vast wel ooit gehoord van de woorden als "oishii noodles!" (lekkere noodles) - "kirei desu yo!" (het is mooi yo!) of "Anata wa baka!?" (are you an idiot!?).

Deze zijn namelijk (oishii/kirei/baka) bnw of kunnen in ieder geval ook als zelfstandige naamwoorden (zelfs. nw) gebruikt worden.

Je kan 2 soorten bnw onderscheiden:

- "i" - adjectieven (bv. oshi-i)
- "na" - adjectieven (kirei na, baka na)

"I"-adjectieven (i-adj)

Deze bnw eindigen meestal op -i (qua klank op -ai, -ii, -ui en -oi). Bnw die op -ei eindigen zijn meestal na-adj (bv kirei).

Als bnw komt het voor het desbetreffende zelfst. nw (net als in het Nederlands).

bv. omoshiro-i (leuk, interessant)

"Kore wa omoshiroi eiga [ééga] deshita [des-ta] yo." =

"Dit was een leuke film (eiga)."

I-adj zijn eigenlijk **werkwoorden** en kunnen dus net als werkwoorden vervoegd worden met verleden tijd, ontkenning, etc. Als je "desu" [des] (lett. "zijn") er achterplakt klinkt het beleefder. De -i aan het einde wordt vervangen door een andere uitgangsvorm (zie tabel).

bv. "Kono eiga wa omoshiroi (desu)." = "Deze film is leuk."
Verleden tijd => "Kono eiga wa omoshiro-katta." = "Deze film was leuk."

Voor de trouwe Nihongo die-hards zal dit tabelletje bekend voorkomen. Zo'n soort tabel kwam al eerder voor in AW #2 over de werkwoorden (zoals met de beleefde "-masu" vorm). Als i-adj als ww vervoegd worden hebben ze dus ook o.a. een verbindingsbasis en een ontkenning.

! Een uitzondering is **ii** (goed) de renyookei ervan is **yoku** (goed, vaak, veel)

bv. "Tenki wa yokunai desu yo." = "Het weer (tenki) is niet goed."

Het hulpww van ontkenning **-nai** is ook een i-adj en kan je ook vervoegen zoals je in de tabel ziet. Als zelfst. nw is *nai* de ontkenning van "aru" ("zich bevinden"/"zijn" of "hebben", ligt aan de context).

En "de wa nai"/"zya nai" (=in spreektaal, "is niet...") van de koppelww "da" (informele vorm van "desu"). Zie AW #2.

-ku (renyookei, verbindingsbasis)

bv. "Dracula wa ie o shiroku metta (verven = (penki) o meru (1))." = "Dracula verfde het huis wit (wit verven)."

Hier komt de renyookei voor als een bijvoordsvorm en kan je combineren met andere ww, zoals vaak met "naru" (worden) en "suru" (doen/maken).

vb. "Aruda-chan wa kawaiku narimashita." = "Aruda-chan is schattig geworden."

I-adjectief			
	rentaikei (basivorm)	renyookei (verbindingsbasis)	mizenkei (ontkenning)
renyookei	haya-i (vroeg/vlug zijn)	haya-ku	haya-ku + -nai haya-ku-nai (niet vroeg/vlug zijn) haya-ku-naku
verleden tijd -ta vorm (-katta)	haya-katta (was vroeg/vlug)	+ -te vorm haya-ku-te	haya-ku-nakute haya-ku-nakatta (was niet vroeg/vlug)

bv. "Kono ken o ookiku shimashita."
"Dit zwaard heb ik groot gemaakt/vergroot"

Sommige i-adj in renyookei kunnen ook als zelfst. nw gebruikt worden.

bv. ooi => **ooku** (veel/de meeste), chikai => **chikaku** (nabijheid, dichtbij), tooi => **tooku** (verte).

bv. "Ooku no otaku wa Nihongo ga dekimasu ka? (kunnen = dekiru (2))" = "Kunnen veel/de meeste otaku's Japans?" (lett. otaku's van veel)

-ku-te

De -te vorm komt achter de renyookei en wordt vaak gebruikt om zinnen en ww mee te verbinden. Bv. Washu-chan fiets naar haar werk en bakt rampzalige okonomiyaki's. (! niet met partikel "to" = en, deze alleen tussen zelfst. nw) Omdat de -te vorm naast zinnen verbinden gecombineerd met ww (bv. -te iru) ook andere betekenissen heeft en vrij breed gebruikt wordt, zal dit in het volgende issue worden besproken. Maar hier alvast een kleine voorbeeld:

"Tomoe no oototo (broertje) wa wakakute abunai."
"Tomoe's broertje is jong en gevaarlijk."

-katta (verleden tijd)

vb. "Chiisai tesuto wa yasashikkatta ." =
"De kleine toets was makkelijk."

Ontkenning

-kunai

bv. "Sono pisutoru wa atarashikunai desu (nieuw = atarashii)."
= "Die pistool is niet nieuw."

Als bnw:

"Sore wa furukunai gakki desu (oud = furui)."
"Dat is geen oud muziekinstrument (gakki)"

-kunaku (bijwoordelijk + bv. ww)

bv. "Soto wa zenzen samukunaku natta (koud = samui)."
"Buiten (soto) is het helemaal niet koud geworden."

Btw. "zenzen" (+ ontkenning) betekent "helemaal", maar wordt altijd met de ontkenning gebruikt. Net als "amari" (+ ontkenning) = "niet zo.."

-kunakatta (verleden tijd ontkenning)

bv. "Kinoo wa sake ga amari oishikunakatta."
"Gisteren was de sake niet zo lekker"
"Shitsuren shite iru....(heb liefdesverdriet....).

"Na"-adjectieven

Wanneer na-adj als bnw andere zelfst. nw bepalen worden zij gevolgd door het partikel "**na**" (vandaar de naam.)

bv. "Baka-kun to Uso-kun wa fushigi na kappuru desu (vreemd = fushigi (na))." =

"Baka-kun en Uso-kun zijn een vreemd koppel."

! Maar wanneer een na-adj ww bepalen, wordt een na-adj gevolgd door "**ni**", behalve bij het koppelww desu/de aru/da.
bv. "Baka-san? Kono chiisai oni wa shitsurei desu ne!"
"Meneer Baka? Dit klein duiveltje (oni) is brutaal zeg!"

"Uso-chan wa uchiki na tenchi desu. Demo, kare wa shiwase ni narimashita."

"Uso-chan is een verlegen engel, maar hij is gelukkig geworden."

Ook zijn er i-adj die een "na"-vorm hebben en vaak dagelijks door elkaar gebruikt worden.

Zoals: "chiisai" of "chisana" (klein zijn)
"ookii" of "ookina" (groot zijn)

Partikels

Hier zijn we weer bij de partikels (altijd achter het desbetreffende woord). Sommige partikels met dezelfde klanken kunnen meerdere betekenissen hebben, maar dat hangt van de context af en waar ze staan.

"kara"/"node" = "omdat" (から)

vb. "Ashita Doriin-chan to Arisu-chan kimasu kara, ie o kirei ni shimasu."

"Omdat morgen Doriin-chan en Arisu-chan komen, ga ik het huis schoon/mooi maken."

! "Kara" heeft dus betrekking op wat eraan voorafgaat.

"de" = "in", "op" (plaats van actie) (で)

Partikel "de" wordt gebruikt wanneer er een activiteit plaatsvindt ipv het partikel "ni". "ni" drukt een (passieve) toestand uit, vaak met de ww "iru" en "aru" (er zijn).

vb. "Dojo ni kyookasho ga arimasu." = "In de dojo zijn leerboeken."

Activiteit => "Dojo de kyookasho o yomimasu." = "Ik lees een leerboek in de dojo." (lezen = yomu (1))

Wise advice:

- Veel oefenen door bijv. een verhaaltje te schrijven met veel bnw en met evt. gebruik van woordenboeken (van bijv. Collins, Random house, Kodansha, Sanseido, etc.).
- En het winnende advies van Xandra van Wijk, luisteren naar songteksten ^^!! Leuk voor J-popliefhebbers. Door haar enthousiaste brief is ze de gelukkige eigenares van de originele Japanse manga Fushigi Yuugi deel 1.
- Een andere leuke aanrader van Erik EBGA over dagelijkse zinnestjes is "Making out in Japanese" en "More making out in Japan" van Tod Geers.
- Voor mina-san heel erg thanx voor al jullie reacties. Voor de aankomende brieven, mails (naar japaneles@aniway.nl) of andere Japanse kunst- meningsuitingen wordt Fushigi Yuugi deel 2 verlost!

Zya, hopelijk is het gebruik van Japanse bnw iets duidelijker geworden, zowel de i-adj en de na-adj. In de toekomstige cursuses zullen ze ook regelmatig verschijnen. Voor de volgende keer zal jullie Nihongobrein verder uitgebreid worden met o.a. de -te vorm en conversaties.

Zya mata en Gambarimasu!!!

Woordenlijstje

i-adjectieven

atsui heet
 samui koud
 abunai gevaarlijk
 utsukushii mooi (bv. bij poezie)
 minikui lelijk

yuumorasu
 sumaato
 hansamu
 romanchikku
 shikku
 oobaa

grappig
 stijlvol
 knap (man)
 romantisch
 sjiek
 overdreven

tsumetai koud (bij voorwerp)
 tsuyoi sterk
 yowai zwak
 osoi langzaam/laat
 tsumaranai saai

subarashii geweldig, prachtig
 muzukashii moeilijk
 warui slecht
 atatakai (aangenaam) warm
 suzushii (aangenaam) koud

urusai lawaaiërig

na-adjectieven

benri handig (in gebruik)
 fuben onhandig
 genki gezond, energiek
 kirai hekel hebben aan
 ereganto elegant

suki houden van
 shinsetsu vriendelijk
 shizuka stil, rustig
 yuumei beroemd
 zannen jammer

